ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 27.9.2023
COM(2023) 568 final

2023/0344 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την αναστολή ορισμένων διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 810/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τη Αιθιοπία

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Σύμφωνα με το άρθρο 25α παράγραφος 2 του κώδικα θεωρήσεων[1], η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί τακτικά τη συνεργασία των τρίτων χωρών για την επανεισδοχή και να υποβάλλει έκθεση της αξιολόγησής της στο Συμβούλιο τουλάχιστον μία φορά το έτος.

Με βάση τις εν λόγω αξιολογήσεις και λαμβανομένων υπόψη των μέτρων που έλαβε η Επιτροπή για τη βελτίωση του επιπέδου συνεργασίας στον τομέα της επανεισδοχής και των συνολικών σχέσεων της Ένωσης με την οικεία τρίτη χώρα, η Επιτροπή μπορεί να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η συγκεκριμένη τρίτη χώρα δεν συνεργάζεται επαρκώς και ότι, ως εκ τούτου, είναι αναγκαία η ανάληψη δράσης. Σ' αυτήν την περίπτωση, η Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 25α παράγραφος 5 στοιχείο α) του κώδικα θεωρήσεων, υποβάλλει πρόταση εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου με την οποία αναστέλλεται η εφαρμογή ορισμένων διατάξεων του κώδικα θεωρήσεων όσον αφορά τους υπηκόους της εν λόγω τρίτης χώρας. Ανά πάσα στιγμή, η Επιτροπή συνεχίζει τις προσπάθειές της για τη βελτίωση της συνεργασίας με την οικεία τρίτη χώρα.

• Η περίπτωση της Αιθιοπίας

Τον Φεβρουάριο του 2018 η ΕΕ συνήψε μη δεσμευτική ρύθμιση επανεισδοχής με την Αιθιοπία («Διαδικασία εισδοχής για την επιστροφή Αιθιόπων από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης»). Έκτοτε πραγματοποιήθηκαν δύο συνεδριάσεις της κοινής ομάδας εργασίας με σκοπό την παρακολούθηση της εφαρμογής της ρύθμισης, στις 13 Μαΐου 2019 και στις 28 Νοεμβρίου 2019. Η δέσμευση για την επανεισδοχή, μεταξύ άλλων όσον αφορά το αποτέλεσμα της ετήσιας αξιολόγησης βάσει του άρθρου 25α του κώδικα θεωρήσεων, συνεχίστηκε σε τοπικό επίπεδο, μεταξύ άλλων κατά τη διάρκεια της κατάστασης έκτακτης ανάγκης που κηρύχθηκε σε ολόκληρη τη χώρα τον Νοέμβριο του 2021 μετά τη σύγκρουση στη βόρεια Αιθιοπία, η οποία έληξε τον Φεβρουάριο του 2022.

Παρά την υφιστάμενη ρύθμιση επανεισδοχής, τις προσπάθειες εντατικοποίησης της δέσμευσης για την επανεισδοχή και την παροχή τεχνικής βοήθειας από την ΕΕ, η συνεργασία με την Αιθιοπία σε θέματα επανεισδοχής δεν έχει βελτιωθεί. Η ΕΕ έδωσε στην Αιθιοπία σαφή μηνύματα σχετικά με την ανάγκη η τελευταία να βελτιώσει τη συνεργασία για την επανεισδοχή των υπηκόων της που δεν έχουν δικαίωμα παραμονής στα κράτη μέλη της ΕΕ και να εφαρμόσει πλήρως τη ρύθμιση επανεισδοχής, μεταξύ άλλων μέσα από την ταχεία ταυτοποίηση των Αιθιόπων που δεν έχουν δικαίωμα παραμονής στην ΕΕ και την έκδοση προσωρινών ταξιδιωτικών εγγράφων για όλες τις επιστροφές, συμπεριλαμβανομένων των αναγκαστικών. Τα μηνύματα αυτά, που διαβιβάστηκαν σε τεχνικές συναντήσεις, κατά τη διάρκεια διμερών συναντήσεων με τα κράτη μέλη και στον πρέσβη της Αιθιοπίας στην ΕΕ τον Απρίλιο του 2023, και η συνεργασία με τις αρχές της Αιθιοπίας δεν απέφεραν τα αναμενόμενα αποτελέσματα και δεν οδήγησαν σε βελτίωση της συνεργασίας.

Η συνεργασία με την Αιθιοπία για την επανεισδοχή των υπηκόων της που διαπιστώνεται ότι διαμένουν παράνομα στο έδαφος των κρατών μελών της ΕΕ παραμένει ανεπαρκής, όπως

[1] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 810/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τη θέσπιση κοινοτικού κώδικα θεωρήσεων (κώδικας θεωρήσεων) (ΕΕ L 243 της 15.9.2009, σ. 1).

τεκμηριώνεται από το χαμηλό ποσοστό επιστροφής (ο αριθμός των αποφάσεων επιστροφής που εκτελέστηκαν σε σύγκριση με τον αριθμό των αποφάσεων επιστροφής που εκδόθηκαν), το οποίο ήταν 10 % το 2021 και το 2022, και από το συνολικό μειούμενο ποσοστό έκδοσης (δηλαδή τον αριθμό των ταξιδιωτικών εγγράφων που εκδίδονται από τρίτες χώρες σε σύγκριση με τον αριθμό των αιτήσεων επανεισδοχής που υποβάλλουν τα κράτη μέλη). Τα κράτη μέλη εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν προκλήσεις όσον αφορά την εδραίωση ουσιαστικού διαλόγου και δέσμευσης για την επανεισδοχή με την Αιθιοπία, ιδίως σε σχέση με τις αναγκαστικές επιστροφές.

Στο πλαίσιο των συνεχών αξιολογήσεων που διενεργεί η Επιτροπή με βάση τα δεδομένα και τις πληροφορίες που παρέχουν τα κράτη μέλη, τις συζητήσεις στις σχετικές συνεδριάσεις των ομάδων εργασίας του Συμβουλίου και των ομάδων εμπειρογνωμόνων, καθώς και τα δεδομένα που παρέχουν τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης, τα κράτη μέλη ανέφεραν μια σειρά από προβλήματα που δυσχεραίνουν τα διάφορα στάδια της διαδικασίας επανεισδοχής, συμπεριλαμβανομένων της εξακρίβωσης ταυτότητας των υπηκόων της Αιθιοπίας, της έκδοσης ταξιδιωτικών εγγράφων και της οργάνωσης επιχειρήσεων επιστροφής. Η έλλειψη ανταπόκρισης των αρχών της Αιθιοπίας στα αιτήματα εξακρίβωσης ταυτότητας που υποβάλλουν τα κράτη μέλη έχει στην πράξη ως αποτέλεσμα την αδυναμία επιστροφής προσώπων που δεν διαθέτουν επίσημα έγγραφα. Η έκδοση ταξιδιωτικών εγγράφων σε πρόσωπα των οποίων η αιθιοπική υπηκοότητα της Αιθιοπίας έχει επιβεβαιωθεί, για παράδειγμα μέσω αποστολών ταυτοποίησης που πραγματοποιήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια, παραμένει προβληματική. Το 2022 πραγματοποιήθηκε πολύ περιορισμένος αριθμός επιστροφών, ενώ δεν έγιναν καθόλου επιστροφές μέσω ναυλωμένων πτήσεων.

Βάσει των ανωτέρω, την έλλειψη βελτίωσης παρά τις συνεχείς προσπάθειες που έχει καταβάλει μέχρι σήμερα η Επιτροπή για να βελτιώσει το επίπεδο της συνεργασίας, και λαμβανομένων υπόψη των συνολικών σχέσεων της ΕΕ με την Αιθιοπία, θεωρείται ότι η συνεργασία της Αιθιοπίας με την ΕΕ σε θέματα επανεισδοχής είναι ανεπαρκής και ότι απαιτείται περαιτέρω δράση.

- **Οι συνολικές σχέσεις της Ένωσης με την Αιθιοπία**

Η Αιθιοπία είναι χώρα με καίρια σημασία για τη σταθερότητα στο Κέρας της Αφρικής. Είναι η δεύτερη μεγαλύτερη χώρα στην Αφρική ως προς τον πληθυσμό (110 εκατομμύρια κάτοικοι) και φιλοξενεί σχεδόν 900 000 πρόσφυγες από την περιοχή. Από τον Νοέμβριο του 2020 υπάρχει εσωτερική σύγκρουση στη χώρα, η οποία οδήγησε στην υπογραφή της συμφωνίας για τη μόνιμη παύση των εχθροπραξιών στην Αιθιοπία. Η κατάσταση παραμένει εύθραυστη και οι εσωτερικές εντάσεις συνεχίζονται. Η μεταβατική δικαιοσύνη και οι διαδικασίες αποκατάστασης παρακολουθούνται. Η εξομάλυνση των σχέσεων με την Αιθιοπία και η επανέναρξη ουσιαστικού πολιτικού διαλόγου με τις αρχές βρίσκονται σε εξέλιξη. Κατά το κρίσιμο στάδιο της σύγκρουσης στο Σουδάν, οι αρχές της Αιθιοπίας παρείχαν σημαντική βοήθεια με την έκδοση θεωρήσεων και εγκαταστάσεις στα σύνορα κατά την απομάκρυνση των υπηκόων της ΕΕ από το Σουδάν.

Η χώρα έχει αδασμολόγητη και χωρίς ποσοστώσεις πρόσβαση στην ευρωπαϊκή αγορά στο πλαίσιο του καθεστώτος «Όλα εκτός από όπλα».

Η Αιθιοπία είναι μέλος της Διακυβερνητικής Αρχής για την Ανάπτυξη και της διευθύνουσας επιτροπής της διαδικασίας του Χαρτούμ. Η Αιθιοπία είναι συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας της Κοτονού. Η Αιθιοπία έχει υπάρξει σημαντικός εταίρος της Ευρωπαϊκής

Ένωσης, με μακρόχρονη εταιρική σχέση που χρονολογείται εδώ και πάνω από 40 χρόνια. Το 2016 η ΕΕ και η Αιθιοπία υπέγραψαν «στρατηγική δέσμευση», βάσει της οποίας οι δύο πλευρές δεσμεύονται να συνεργάζονται στενά σε τομείς που κυμαίνονται από την περιφερειακή ειρήνη και ασφάλεια έως το εμπόριο και τις επενδύσεις, συμπεριλαμβανομένων της μετανάστευσης και της αναγκαστικής εκτόπισης. Η ΕΕ προτείνει να συνδράμει την Αιθιοπία μέσω του NDICI-GE με ένα εθνικό πολυετές ενδεικτικό πρόγραμμα για την περίοδο 2024-2027 (η έγκριση προβλέπεται για τα τέλη Σεπτεμβρίου). Το πρόγραμμα αυτό θα καλύψει 3 τομείς προτεραιότητας: Πράσινη Συμφωνία, ανθρώπινη ανάπτυξη (συμπεριλαμβανομένων της μετανάστευσης και της αναγκαστικής εκτόπισης) και διακυβέρνηση/οικοδόμηση της ειρήνης.

- **Τα μέτρα για τις θεωρήσεις**

Πεδίο εφαρμογής των μέτρων

Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου θα πρέπει να αναστείλει προσωρινά την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων του κώδικα θεωρήσεων όσον αφορά τους υπηκόους της Αιθιοπίας. Ωστόσο, η εν λόγω αναστολή δεν θα πρέπει να ισχύει για Αιθίοπες που είναι μέλη της οικογένειας (μετακινούμενων) πολιτών της ΕΕ που καλύπτονται από την οδηγία 2004/38/ΕΚ[2], καθώς και για Αιθίοπες που είναι μέλη της οικογένειας υπηκόων τρίτων χωρών που απολαμβάνουν ισοδύναμο δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας με εκείνο των πολιτών της Ένωσης, βάσει συμφωνίας μεταξύ, αφενός, της Ένωσης και των κρατών μελών της και, αφετέρου, των οικείων τρίτων χωρών.

Περιεχόμενο των μέτρων για τις θεωρήσεις

Η έλλειψη επαρκούς συνεργασίας από μέρους της Αιθιοπίας όσον αφορά την επανεισδοχή δικαιολογεί την προσωρινή αναστολή όλων των άρθρων που ορίζονται στο άρθρο 25α παράγραφος 5 στοιχείο α) του κώδικα θεωρήσεων: αναστολή της δυνατότητας απαλλαγής από τις απαιτήσεις για τα δικαιολογητικά έγγραφα που πρέπει να προσκομίζουν οι αιτούντες θεώρηση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 14 παράγραφος 6· αναστολή της γενικής περιόδου διεκπεραίωσης των 15 ημερολογιακών ημερών που αναφέρεται στο άρθρο 23 παράγραφος 1 (η οποία, κατά συνέπεια, αποκλείει επίσης την εφαρμογή του κανόνα που επιτρέπει την παράταση της εν λόγω περιόδου έως 45 ημέρες κατ' ανώτατο όριο μόνο σε μεμονωμένες περιπτώσεις και, ως εκ τούτου, 45 ημέρες καθίστανται η συνήθης περίοδος επεξεργασίας)· αναστολή της έκδοσης θεωρήσεων πολλαπλών εισόδων σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφοι 2 και 2γ· και αναστολή της προαιρετικής απαλλαγής από το τέλος θεώρησης για τους κατόχους διπλωματικών και υπηρεσιακών διαβατηρίων σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 5 στοιχείο β).

Περίοδος εφαρμογής των μέτρων για τις θεωρήσεις

Ο κώδικας θεωρήσεων προβλέπει ότι τα μέτρα θεώρησης εφαρμόζονται προσωρινά, αλλά ότι δεν υπάρχει υποχρέωση να αναφέρεται συγκεκριμένη περίοδος εφαρμογής των εν λόγω μέτρων στην εκτελεστική απόφαση. Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 25α παράγραφος 6 του κώδικα θεωρήσεων, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί συνεχώς την πρόοδο όσον αφορά τη

[2] Οδηγία 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1612/68 και την κατάργηση των οδηγιών 64/221/ΕΟΚ, 68/360/ΕΟΚ, 72/194/ΕΟΚ, 73/148/ΕΟΚ, 75/34/ΕΟΚ, 75/35/ΕΟΚ, 90/364/ΕΟΚ, 90/365/ΕΟΚ και 93/96/ΕΟΚ (ΕΕ L 158 της 30.4.2004, σ. 77).

συνεργασία για την επανεισδοχή βάσει των δεικτών που ορίζονται στο άρθρο 25α παράγραφος 2 του κώδικα θεωρήσεων, μεταξύ άλλων όσον αφορά την συνδρομή που παρέχεται για την εξακρίβωση της ταυτότητας των προσώπων που διαμένουν παράνομα στο έδαφος των κρατών μελών, την έγκαιρη έκδοση ταξιδιωτικών εγγράφων και την οργάνωση επιχειρήσεων επιστροφής. Η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση για το αν μπορεί να επιτευχθεί ουσιαστική και διαρκής βελτίωση στη συνεργασία με τη συγκεκριμένη τρίτη χώρα στο πλαίσιο της επανεισδοχής, και λαμβάνοντας επίσης υπόψη τις συνολικές σχέσεις της Ένωσης με την εν λόγω τρίτη χώρα, μπορεί να υποβάλει πρόταση στο Συμβούλιο για την κατάργηση ή την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης. Εάν, αντίθετα, τα μέτρα για τις θεωρήσεις σύμφωνα με την εκτελεστική απόφαση έχουν αποδειχθεί αναποτελεσματικά, θα πρέπει να θεωρείται ότι ενεργοποιούν το δεύτερο στάδιο του μηχανισμού, όπως προβλέπεται στο άρθρο 25α παράγραφος 5 στοιχείο β) του κώδικα θεωρήσεων.

Βάσει του άρθρου 25α παράγραφος 7 του κώδικα θεωρήσεων, η Επιτροπή —το αργότερο έξι μήνες μετά την έναρξη ισχύος της εκτελεστικής απόφασης— θα υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την πρόοδο που σημειώθηκε στη συνεργασία για την επανεισδοχή με την οικεία τρίτη χώρα.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η προτεινόμενη απόφαση συνάδει με τον κώδικα θεωρήσεων που καθορίζει τους εναρμονισμένους κανόνες της κοινής πολιτικής θεωρήσεων που διέπουν τις διαδικασίες και τους όρους χορήγησης θεωρήσεων για πρόθεση διαμονής στην επικράτεια των κρατών μελών που δεν υπερβαίνει τις 90 ημέρες εντός οποιασδήποτε περιόδου 180 ημερών.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η ΕΕ προωθεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για τη μετανάστευση και την αναγκαστική εκτόπιση, βάσει κοινών αξιών και ευθυνών. Το νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο προβλέπει τη διαμόρφωση και την εμβάθυνση ολοκληρωμένων και ισορροπημένων εταιρικών σχέσεων, προσαρμοσμένων στις εκάστοτε συνθήκες, με σκοπό την υποστήριξη της συνεργασίας σε όλες τις σχετικές πτυχές:

— την παροχή προστασίας σε όσους τη χρειάζονται και στήριξης στις χώρες και τις κοινότητες υποδοχής·

— την οικοδόμηση οικονομικών ευκαιριών και την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της παράτυπης μετανάστευσης και της αναγκαστικής εκτόπισης·

— τη στήριξη των εταίρων για να ενισχυθεί η διακυβέρνηση και η διαχείριση της μετανάστευσης·

— την τόνωση της συνεργασίας για την επιστροφή και την επανεισδοχή·

— την ανάπτυξη νόμιμων οδών προς την Ευρώπη.

Η συνεργασία μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών για την επανεισδοχή υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν παράνομα στην ΕΕ αποτελεί σημαντικό στοιχείο αυτής της πολιτικής. Για να ενισχυθούν αυτές οι ολοκληρωμένες εταιρικές σχέσεις και να εξασφαλιστεί πλήρης συνεργασία από μέρους των τρίτων χωρών, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε την ΕΕ να

κινητοποιήσει όλα τα διαθέσιμα εργαλεία, στα οποία περιλαμβάνονται η συνεργασία για την ανάπτυξη, το εμπόριο ή τα μέτρα για τις θεωρήσεις[3].

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 810/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τη θέσπιση κοινοτικού κώδικα θεωρήσεων (κώδικας θεωρήσεων), άρθρο 25α παράγραφος 5 στοιχείο α).

• Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)

Άνευ αντικειμένου.

• Αναλογικότητα

Τα προτεινόμενα μέτρα, τα οποία αποσκοπούν στη βελτίωση της συνεργασίας της Αιθιοπίας όσον αφορά την επανεισδοχή παράνομα διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών, είναι αναλογικά προς τον επιδιωκόμενο στόχο. Τα εν λόγω μέτρα δεν επηρεάζουν τη δυνατότητα των αιτούντων να υποβάλουν αίτηση θεώρησης και να τους χορηγηθεί θεώρηση, αλλά καλύπτουν ορισμένες πτυχές της διαδικασίας έκδοσης της θεώρησης. Επιπλέον, ορισμένες κατηγορίες προσώπων εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας απόφασης.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

• Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας

Άνευ αντικειμένου.

• Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Άνευ αντικειμένου.

• Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας

Άνευ αντικειμένου.

• Εκτίμηση επιπτώσεων

Άνευ αντικειμένου.

• Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου

Άνευ αντικειμένου.

• Θεμελιώδη δικαιώματα

Τα προτεινόμενα μέτρα δεν επηρεάζουν τη δυνατότητα αίτησης και χορήγησης θεωρήσεων, και σέβονται τα θεμελιώδη δικαιώματα των αιτούντων, ιδίως το δικαίωμα που αφορά τον σεβασμό της οικογενειακής ζωής.

---

[3] EUCO 22/21 (17).

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Άνευ αντικειμένου.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Άνευ αντικειμένου.

- **Επεξηγηματικά έγγραφα (για οδηγίες)**

Άνευ αντικειμένου.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Το *άρθρο 1* ορίζει το πεδίο εφαρμογής της προτεινόμενης εκτελεστικής απόφασης.

Στις παραγράφους 1 και 2 διευκρινίζεται ότι εφαρμόζεται μόνο στους υπηκόους της Αιθιοπίας που υπόκεινται στην υποχρέωση θεώρησης και όχι σε εκείνους που απαλλάσσονται βάσει των άρθρων 4 ή 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1806.

Η παράγραφος 3 εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής της προτεινόμενης απόφασης τους αιτούντες θεώρηση που είναι μέλη της οικογένειας πολίτη της Ένωσης έναντι του οποίου εφαρμόζεται η οδηγία 2004/38/ΕΚ και μέλη της οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας που απολαμβάνει ισοδύναμο δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας με εκείνο των πολιτών της Ένωσης δυνάμει συμφωνίας μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και τρίτης χώρας, αφετέρου.

Στην παράγραφο 4 διευκρινίζεται ότι η προτεινόμενη απόφαση δεν θίγει τις διεθνείς υποχρεώσεις των κρατών μελών.

Το *άρθρο 2* ορίζει ότι η εφαρμογή των ακόλουθων διατάξεων του κώδικα θεωρήσεων αναστέλλεται προσωρινά για τους υπηκόους της Αιθιοπίας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της προτεινόμενης απόφασης:

– Η δυνατότητα των κρατών μελών να απαλλάσσονται από την απαίτηση προσκόμισης πλήρους σειράς δικαιολογητικών εγγράφων. Αυτό σημαίνει ότι σε κάθε αίτηση θα πρέπει να υποβάλλεται από όλους τους αιτούντες πλήρης σειρά δικαιολογητικών εγγράφων που να αποδεικνύουν την εκπλήρωση των προϋποθέσεων εισόδου, όπως ορίζονται στον κώδικα συνόρων του Σένγκεν.

– Η δυνατότητα των κρατών μελών να απαλλάσσουν τους κατόχους διπλωματικών και υπηρεσιακών διαβατηρίων από το τέλος θεώρησης. Για τη συγκεκριμένη κατηγορία αιτούντων θα ισχύει το καθιερωμένο τέλος θεώρησης ύψους 80 EUR.

– Ο συνήθης χρόνος διεκπεραίωσης των 15 ημερών για τη λήψη απόφασης σχετικά με την αίτηση. Αυτό σημαίνει ότι τα κράτη μέλη θα έχουν στη διάθεσή τους 45 ημέρες για να αποφασίσουν σχετικά με τις αιτήσεις.

– Οι κανόνες για τη χορήγηση θεώρησης πολλαπλών εισόδων. Αυτό σημαίνει ότι, καταρχήν, θα εκδίδονται μόνο θεωρήσεις μίας εισόδου.

Το *άρθρο 3* περιέχει τον κατάλογο των αποδεκτών της προτεινόμενης απόφασης, δηλαδή των οικείων κρατών μελών.

2023/0344 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την αναστολή ορισμένων διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 810/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τη Αιθιοπία

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 810/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τη θέσπιση κοινοτικού κώδικα θεωρήσεων (κώδικας θεωρήσεων)[4], και ιδίως το άρθρο 25α παράγραφος 5 στοιχείο α),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η συνεργασία με την Αιθιοπία για την επανεισδοχή κρίθηκε ανεπαρκής βάσει του άρθρου 25α παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 810/2009. Απαιτούνται σημαντικές βελτιώσεις στη συνεργασία σε όλα τα στάδια της διαδικασίας επανεισδοχής, μεταξύ άλλων για να διασφαλιστεί ότι η Αιθιοπία συνεργάζεται αποτελεσματικά, εγκαίρως και με προβλέψιμο τρόπο με όλα τα κράτη μέλη για την εξακρίβωση ταυτότητας και την έκδοση ταξιδιωτικών εγγράφων, καθώς και για τις επιχειρήσεις επιστροφής.

(2) Εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις όσον αφορά την εξακρίβωση ταυτότητας των Αιθιόπων υπηκόων που διαμένουν παράνομα στο έδαφος των κρατών μελών, λόγω της έλλειψης ανταπόκρισης των αρχών της Αιθιοπίας στα αιτήματα επανεισδοχής, των δυσκολιών όσον αφορά την έκδοση προσωρινών ταξιδιωτικών εγγράφων τα οποία δεν παρέχονται ακόμη και όταν έχει επιβεβαιωθεί προηγουμένως η ιθαγένεια, και της οργάνωσης επιχειρήσεων επιστροφής για οικειοθελείς και αναγκαστικές επιστροφές σε τακτικές και ναυλωμένες πτήσεις.

(3) Λαμβανομένων υπόψη, αφενός, των διαφόρων προσπαθειών που έχει καταβάλει μέχρι σήμερα η Επιτροπή για να βελτιώσει το επίπεδο της συνεργασίας και, αφετέρου, των συνολικών σχέσεων της Ένωσης με την Αιθιοπία, η συνεργασία της Αιθιοπίας με την Ένωση σε θέματα επανεισδοχής είναι ανεπαρκής και, επομένως, απαιτείται ανάληψη δράσης.

(4) Ως εκ τούτου, θα πρέπει να ανασταλεί προσωρινά η εφαρμογή ορισμένων διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 810/2009 για τους υπηκόους της Αιθιοπίας οι οποίοι υπόκεινται στην υποχρέωση θεώρησης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1806 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[5]. Στόχος είναι να ενθαρρυνθεί η

[4] ΕΕ L 243 της 15.9.2009, σ. 1.

[5] Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1806 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 2018, περί του καταλόγου τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων υπόκεινται στην υποχρέωση θεώρησης για τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών, και του καταλόγου των τρίτων χωρών οι

Αιθιοπία ώστε να αναλάβει την αναγκαία δράση για τη βελτίωση της συνεργασίας σε θέματα επανεισδοχής.

(5) Οι διατάξεις που αναστέλλονται προσωρινά θα πρέπει να είναι εκείνες που αναφέρονται στο άρθρο 25α παράγραφος 5 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 810/2009: η αναστολή της δυνατότητας απαλλαγής από τις απαιτήσεις για τα δικαιολογητικά έγγραφα που πρέπει να προσκομίζουν οι αιτούντες θεώρηση η οποία αναφέρεται στο άρθρο 14 παράγραφος 6, η αναστολή της γενικής περιόδου διεκπεραίωσης των 15 ημερολογιακών ημερών που αναφέρεται στο άρθρο 23 παράγραφος 1 (η οποία, κατά συνέπεια, αποκλείει επίσης την εφαρμογή του κανόνα που επιτρέπει την παράταση της εν λόγω περιόδου έως 45 ημέρες κατ' ανώτατο όριο μόνο σε μεμονωμένες περιπτώσεις, που σημαίνει ότι οι 45 ημέρες καθίστανται η συνήθης περίοδος διεκπεραίωσης), η αναστολή της έκδοσης θεωρήσεων πολλαπλών εισόδων σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφοι 2 και 2γ, και η αναστολή της προαιρετικής απαλλαγής από το τέλος θεώρησης για τους κατόχους διπλωματικών και υπηρεσιακών διαβατηρίων σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 5 στοιχείο β).

(6) Η παρούσα απόφαση δεν θα πρέπει να θίγει την εφαρμογή της οδηγίας 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[6], η οποία επεκτείνει το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας στα μέλη της οικογένειας, ανεξάρτητα από την ιθαγένειά τους, όταν πηγαίνουν να συναντήσουν ή συνοδεύουν πολίτη της Ένωσης. Συνεπώς, η παρούσα απόφαση δεν πρέπει να εφαρμόζεται στα μέλη της οικογένειας πολίτη της Ένωσης έναντι του οποίου εφαρμόζεται η οδηγία 2004/38/ΕΚ ή στα μέλη της οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας που απολαμβάνει ισοδύναμο δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας με εκείνο των πολιτών της Ένωσης δυνάμει συμφωνίας μεταξύ της Ένωσης και τρίτης χώρας

(7) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση δεν θα πρέπει να θίγουν τις υποχρεώσεις των κρατών μελών βάσει του διεθνούς δικαίου, μεταξύ άλλων ως χωρών που φιλοξενούν διεθνείς διακυβερνητικούς οργανισμούς ή διεθνείς διασκέψεις που έχουν συγκληθεί από τα Ηνωμένα Έθνη ή άλλους διεθνείς διακυβερνητικούς οργανισμούς που φιλοξενούνται στα κράτη μέλη. Ως εκ τούτου, η προσωρινή αναστολή δεν θα πρέπει να ισχύει για τους υπηκόους της Αιθιοπίας που υποβάλλουν αίτηση θεώρησης κατά το μέτρο που είναι αναγκαίο για τα κράτη μέλη προκειμένου να συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις που υπέχουν ως χώρες που φιλοξενούν τέτοιους οργανισμούς ή διασκέψεις.

(8) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 22 σχετικά με τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Δανία δεν συμμετέχει στη θέσπιση της παρούσας απόφασης και δεν δεσμεύεται απ' αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της. Δεδομένου ότι η παρούσα απόφαση αναπτύσσει περαιτέρω το κεκτημένο του Σένγκεν, η Δανία αποφασίζει, σύμφωνα με το άρθρο 4 του εν λόγω

υπήκοοι των οποίων απαλλάσσονται από την υποχρέωση αυτή (κωδικοποίηση) (ΕΕ L 303 της 28.11.2018, σ. 39).

6 Οδηγία 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1612/68 και την κατάργηση των οδηγιών 64/221/ΕΟΚ, 68/360/ΕΟΚ, 72/194/ΕΟΚ, 73/148/ΕΟΚ, 75/34/ΕΟΚ, 75/35/ΕΟΚ, 90/364/ΕΟΚ, 90/365/ΕΟΚ και 93/96/ΕΟΚ (ΕΕ L 158 της 30.4.2004, σ. 77).

πρωτοκόλλου, εντός έξι μηνών αφότου το Συμβούλιο αποφασίσει επί της παρούσας απόφασης, αν θα την εφαρμόσει στο εθνικό της δίκαιο.

(9) Η παρούσα απόφαση συνιστά ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν στις οποίες δεν συμμετέχει η Ιρλανδία, σύμφωνα με την απόφαση 2002/192/ΕΚ του Συμβουλίου[7]· ως εκ τούτου, η Ιρλανδία δεν συμμετέχει στη θέσπιση της παρούσας απόφασης και δεν δεσμεύεται απ' αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.

(10) Όσον αφορά την Ισλανδία και τη Νορβηγία, η παρούσα απόφαση αποτελεί ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν, κατά την έννοια της συμφωνίας η οποία συνάφθηκε από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από τη Δημοκρατία της Ισλανδίας και το Βασίλειο της Νορβηγίας σχετικά με τη σύνδεση των εν λόγω χωρών προς τη θέση σε ισχύ, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου Σένγκεν[8], οι οποίες διατάξεις εμπίπτουν στον τομέα στον οποίο αναφέρεται το άρθρο 1 σημείο Β της απόφασης 1999/437/ΕΚ του Συμβουλίου[9].

(11) Όσον αφορά την Ελβετία, η παρούσα απόφαση αποτελεί ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν, κατά την έννοια της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς τη θέση σε ισχύ, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν[10], οι οποίες διατάξεις εμπίπτουν στον τομέα στον οποίο αναφέρεται το άρθρο 1 σημείο Β της απόφασης 1999/437/ΕΚ σε συνδυασμό με το άρθρο 3 της απόφασης 2008/146/ΕΚ του Συμβουλίου[11].

(12) Όσον αφορά το Λιχτενστάιν, η παρούσα απόφαση αποτελεί ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν, κατά την έννοια του πρωτοκόλλου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της Ελβετικής Συνομοσπονδίας και του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν για την προσχώρηση του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν στη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς τη θέση σε ισχύ, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν[12], οι οποίες διατάξεις εμπίπτουν στον τομέα στον οποίο αναφέρεται το άρθρο 1 σημείο Β της απόφασης 1999/437/ΕΚ σε συνδυασμό με το άρθρο 3 της απόφασης 2011/350/ΕΕ του Συμβουλίου[13].

---

7 Απόφαση 2002/192/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2002, σχετικά με το αίτημα της Ιρλανδίας να συμμετέχει σε ορισμένες από τις διατάξεις του κεκτημένου του Σένγκεν (ΕΕ L 64 της 7.3.2002, σ. 20).

8 ΕΕ L 176 της 10.7.1999, σ. 36.

9 Απόφαση 1999/437/ΕΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, σχετικά με ορισμένες λεπτομέρειες εφαρμογής της συμφωνίας που έχει συναφθεί από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη Δημοκρατία της Ισλανδίας και το Βασίλειο της Νορβηγίας για τη σύνδεση των δύο αυτών κρατών, με την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν (ΕΕ L 176 της 10.7.1999, σ. 31).

10 ΕΕ L 53 της 27.2.2008, σ. 52.

11 Απόφαση 2008/146/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2008, για τη σύναψη εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν (ΕΕ L 53 της 27.2.2008, σ. 1).

12 ΕΕ L 160 της 18.6.2011, σ. 21.

13 Απόφαση 2011/350/ΕΕ του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2011, για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του πρωτοκόλλου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της Ελβετικής Συνομοσπονδίας και του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν για την προσχώρηση του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν στη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της

(13) Η παρούσα απόφαση συνιστά πράξη που βασίζεται στο κεκτημένο του Σένγκεν ή σχετίζεται άλλως με αυτό κατά την έννοια, αντιστοίχως, του άρθρου 3 παράγραφος 2 της πράξης προσχώρησης του 2003 και του άρθρου 4 παράγραφος 2 της πράξης προσχώρησης του 2005,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται στους υπηκόους της Αιθιοπίας οι οποίοι υπόκεινται στην υποχρέωση θεώρησης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1806.

2. Η παρούσα απόφαση δεν εφαρμόζεται στους υπηκόους της Αιθιοπίας που απαλλάσσονται από την υποχρέωση θεώρησης βάσει του άρθρου 4 ή του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1806.

3. Η παρούσα απόφαση δεν εφαρμόζεται στους υπηκόους της Αιθιοπίας που υποβάλλουν αίτηση θεώρησης και που είναι μέλη της οικογένειας πολίτη της Ένωσης έναντι του οποίου εφαρμόζεται η οδηγία 2004/38/ΕΚ ή μέλη της οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας που απολαμβάνει ισοδύναμο δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας με εκείνο των πολιτών της Ένωσης δυνάμει συμφωνίας μεταξύ της Ένωσης και τρίτης χώρας.

4. Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των περιπτώσεων κατά τις οποίες ένα κράτος μέλος δεσμεύεται από υποχρέωση διεθνούς δικαίου, ήτοι:

   α) ως χώρα η οποία φιλοξενεί διεθνή διακυβερνητικό οργανισμό·

   β) ως χώρα η οποία φιλοξενεί διεθνή διάσκεψη που έχει συγκληθεί από τα Ηνωμένα Έθνη ή άλλους διεθνείς διακυβερνητικούς οργανισμούς που φιλοξενούνται από κράτος μέλος ή διεξάγεται υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών ή των εν λόγω άλλων διεθνών διακυβερνητικών οργανισμών·

   γ) βάσει πολυμερούς συμφωνίας περί παροχής προνομίων και ασυλιών·

   δ) δυνάμει της συνθήκης συνδιαλλαγής του 1929 (σύμφωνο του Λατερανού) που συνάφθηκε μεταξύ της Αγίας Έδρας (Κράτους της Πόλης του Βατικανού) και της Ιταλίας, όπως τροποποιήθηκε τελευταία.

Άρθρο 2

Προσωρινή αναστολή της εφαρμογής ορισμένων διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 810/2009

Αναστέλλεται προσωρινά η εφαρμογή των ακόλουθων διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 810/2009:

α) άρθρο 14 παράγραφος 6·

β) άρθρο 16 παράγραφος 5 στοιχείο β)·

Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς τη θέση σε ισχύ, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν, όσον αφορά την κατάργηση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα και την κυκλοφορία των προσώπων (ΕΕ L 160 της 18.6.2011, σ. 19).

γ) άρθρο 23 παράγραφος 1·

δ) άρθρο 24 παράγραφοι 2 και 2γ.

Άρθρο 3

Αποδέκτες

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο του Βελγίου, στη Δημοκρατία της Βουλγαρίας, στην Τσεχική Δημοκρατία, στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, στη Δημοκρατία της Εσθονίας, στην Ελληνική Δημοκρατία, στο Βασίλειο της Ισπανίας, στη Γαλλική Δημοκρατία, στη Δημοκρατία της Κροατίας, στην Ιταλική Δημοκρατία, στην Κυπριακή Δημοκρατία, στη Δημοκρατία της Λετονίας, στη Δημοκρατία της Λιθουανίας, στο Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, στην Ουγγαρία, στη Δημοκρατία της Μάλτας, στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών, στη Δημοκρατία της Αυστρίας, στη Δημοκρατία της Πολωνίας, στην Πορτογαλική Δημοκρατία, στη Ρουμανία, στη Δημοκρατία της Σλοβενίας, στη Σλοβακική Δημοκρατία, στη Δημοκρατία της Φινλανδίας και στο Βασίλειο της Σουηδίας.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος